

Bistriške tačke

GLASILO KD SLOVENSKA BISTRICA
Številka 02/2020

Hoopers

Šolanje psov in pripravništvo

S psom po Slovenski planinski poti

Pasma: Borzoi - ruski hrt

Srečanj borzojev

Uvodnik

Letošnjo pomlad je, tako kot vse ostale panoge, zaznamovala pandemija in karantena. Vse kinološke dejavnosti so se v tem času ustavile. V tem letu so odpovedana tudi vsa regionalna, državna in svetovna kinološka prvenstva. Ker o vsem tem beremo in poslušamo vsakodnevno v vseh medijih, se bom sama raje osredotočila na dejavnosti, ki smo jih uspeli izpeljati.

Takoj po začetku sproščanja karantenskih ukrepov, ko se je bilo dovoljeno zadrževati na odprtih športnih prostorih, smo pričeli z izvajanjem naših tečajev male šole, osnovne šole in agilityja. Programe smo izvajali v manjših skupinah do pet ljudi in s tem zagotovili potrebne varnostne ukrepe. Ker smo želeli tečaje izpeljati in zaključiti nekje do konca julija smo namesto standardnih ur vsak teden izvedli dvojno število ur na posamezno panogo. Tako smo 11.7. že zaključili tečaj s piknikom in zabavnim programom, kjer smo tudi podelili nagrade najboljšim vodnikom.

V juniju smo izvedli delovno akcijo, kjer smo uredili okolico in hiši. Porezali veje in nasipali dovoz.

Dne 13.6. smo organizirali predstavitev nove, pri nas še dokaj neznane discipline hoopers. Odziv na predstavitvi je presegel vsa pričakovanja in preživeli smo zelo zanimiv popoldan. O tej novi

disciplini si lahko preberete v članku Maje Mančak Kanop, ki bo v prihodnje poskusila z izvedbo tečaja hoopesa tudi na našem poligonu. Komaj čakamo!

Konec junija smo gostili velike ruske hrte – borzoje. Srečanje je organizirala Jana Drobnak, ki vam v članku na kratko opiše srečanje. Prav tako vam bo predstavila samo pasmo. Vidi se, da so ti psi njena velika strast in to se odraža v njeni predstavitvi.

Poletje je za mnoge čas dopustovanja na obali ali v hribih. Kar pa za nas kinologe pomeni, da vzamemo svoje kučke seveda s seboj. Eva Veler se je odpravila s svojo psičko Neli na morje kar peš. Svojo potovanje vam bo predstavila v članku S psom po slovenski planinski poti.

Želim vam veliko užitkov v prebiranju naših člankov. V septembru pa vas ponovno vabimo, da se nam pridružite. Tokrat bomo med naše programe umestili tudi začetni tečaj rally obediencia. Vabljeni !!!

S psom po Slovenski planinski poti

Junija sem se odločila, da greva z mojo psičko Neli na morje. In to peš. No, vsaj zadnjih 30 km.

Slovenska planinska pot (SPP) je najstarejša vezna pot pri nas. Začne se v Mariboru in poteka preko večine slovenskega gorskega sveta vse do Debelega Rtiča. Skupna dolžina celotne poti je 617 km. Ker uživam v naravi in pohodništvu sem se lani odločila, da v naslednjih letih po delih tudi sama prehodim celotno pot.

Tako me je letos, ko smo se s prijatelji odpravljali na morje, prešinila ideja, da bi mimogrede premagala zadnji del

omenjene Slovenske transverzale; natančneje od Prešnice do Debelega rtiča. Prešnica je namreč ena izmed točk na poti, ki se nahaja zelo blizu avtoceste in je tako zlahka dostopna z avtom, hkrati pa je od Prešnice do konca poti še približno 30 km, kar se mi je zdelo za enodnevno pohajkovanje ravno dovolj.

In ker imam zmeraj v mislih tudi svojo psičko Neli, sem najprej preverila, če je pot takšna, da bi tudi njo lahko vzela s seboj. Mnogi deli SPP, ki potekajo po

bolj visokogorskem svetu namreč niso primerni za naše štirinožne prijatelje, omenjen odsek pa ne zajema več nobenih večjih gora in je pravzaprav zelo prijeten za pohodništvo v družbi psa. Tako je padla odločitev, da se na pot podava skupaj.

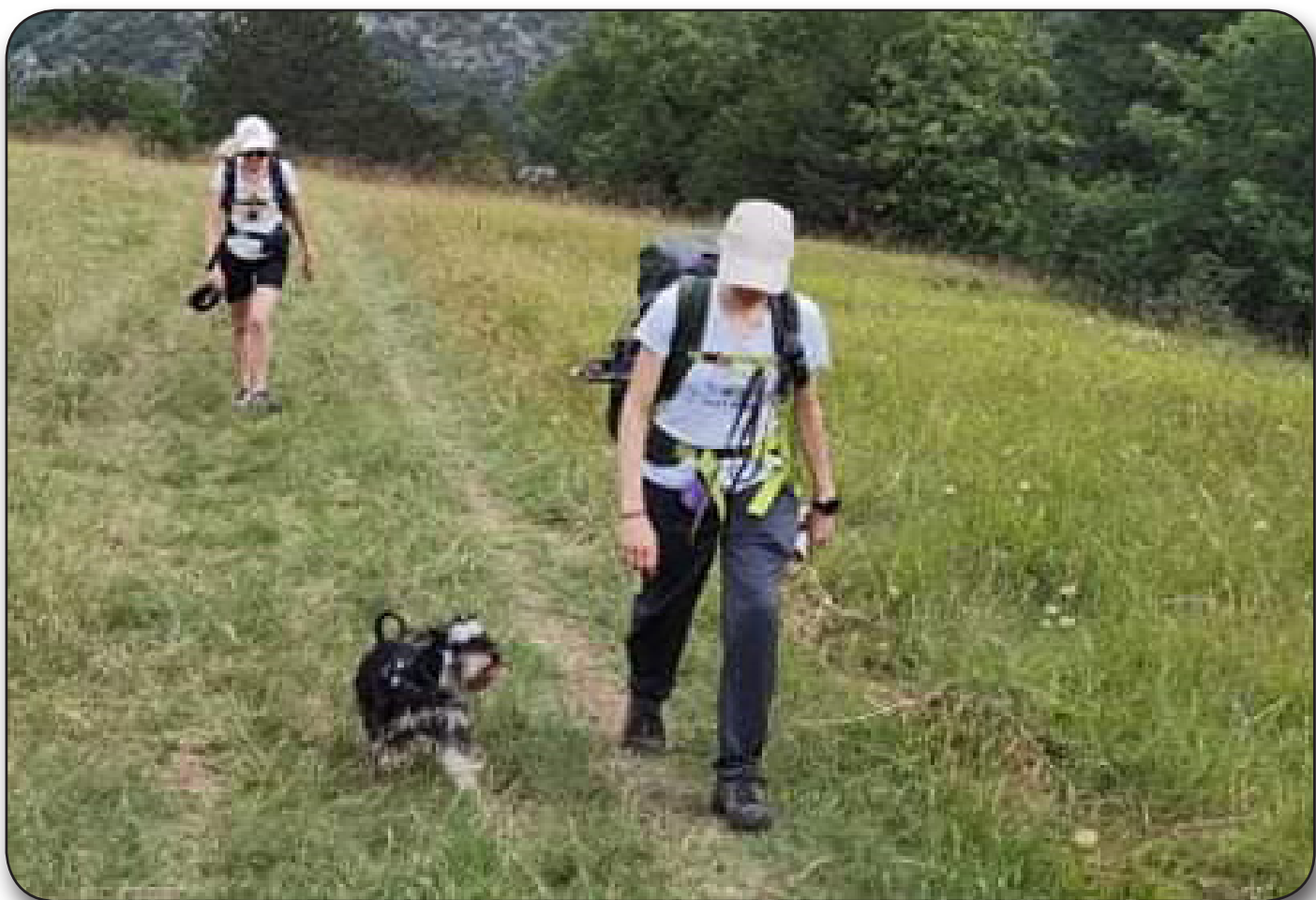
Vseeno sem imela pred startom še dva pomisleka; sama dolžina poti in poletna vročina. Čeprav me Neli pogosto spremlja na mojih pohodih, so ti namreč večinoma precej krajši kot tokrat predvidena pot. Ker jo zelo dobro poznam, sem vedela, da ji bo 30 km verjetno preveč in

se na to možnost tudi predhodno pripravila; s seboj sem vzela svoj največji pohodniški nahrbtnik, Neli pa že pred potjo navadila, da v njem sproščeno sedi, medtem ko jo nosim na hrbtu. In kot se je pozneje izkazalo, odločitev ni bila napačna. Tudi v primeru, da bi bilo po poti prevroče, bi ji na ta način lahko vsaj nekoliko pomagala, seveda pa sem poskrbela, da sem tudi za Neli spakirala zadostno količino vode. In smo šli. Midve z Neli, Anja in Damjan, ki pa je prav tako s seboj vzela svojo bordersko ovčarko Cassy.

Prešnica je vasica, kjer smo torej začeli naš pohod proti morju. Pot nas je najprej vodila čez krasne cvetoče kraške

travnike in borove gozdove vse do gradu Socerb. Od tam smo se po gozdu strmo spustili do Ospa, nato pa je sledil še zadnji večji vzpon na Tinjan. Po približno petih urah hoje je Neli proti vrhu Tinjana postopoma začela zaostajati za nami in opazila sem, da je že dokaj izmučena. Bilo je tudi sredi dneva in precej vroče, pred nami pa je bil ravno del poti, kjer smo morali nekaj kilometrov hoditi po asfaltni cesti. Zato sem se odločila, da jo namestim v nahrbtnik in jo naslednjih nekaj kilometrov nosila, tako da si je lahko nekoliko odpočila. To so pač prednosti majhnih psov ;) Po drugi strani pa Cassy z dolžino poti ni imela težav.

Nekaj minut po tem, ko smo zapustili Tinjan, nas je za kratek čas ujela tudi nevihta, ki je nekoliko ohladila razgreto asfaltno cesto, po kateri smo se začeli spuščati proti Zgornjim in Spodnjim Škofijam. Tako da bi rekla, da smo imeli pravzaprav tudi z vremenom kar srečo; pretežno sončno z občasno oblačnostjo – ravno prav, da nam ni bilo prevroče. Preostanek poti smo se nato večinoma le še spuščali proti obali skozi mnoge manjše primorske kraje; Zgornje in Spodnje Škofije, Hrvatine in Ankaran.

Okolje v tem delu postopoma postaja vse bolj urbano, precejšen del hodimo po manj prometnih cestah, vinogradih, sadovnjakih in seveda, skozi naselja. Okoli 18. ure smo prispeli v Ankaran, in v baru, kjer se nahaja zadnja kontrolna točka, nazdravili uspešno prehojeni poti! Dan smo zaključili v družbi preostale ekipe, ki nam je v kampu tekom dneva že postavila šotore, tako da smo si lahko tudi zasluženo odpočili.

Med pohodom sem se znova zavedla, koliko je vredno, da imam dobro socializiranega psa. Za to, da lahko opisano pot brez večjih težav prehodimo skupaj s svojim psom in pri tem tudi uživamo, je namreč nujno, da je naš pes že pred tem vaje daljših pohodov, poslušen in socializiran. Tako kot mi, morajo tudi psi za tako dolge pohode razviti primerno kondicijo, poleg tega pa je za sproščeno pohajkovanje po opisanem terenu izjemno pomembno, da se pes primerno obnaša

ob srečevanju z drugimi psi, pašnimi in divjimi živalmi ter ljudmi. Imeti mora zanesljiv odpoklic ter biti navajen hoditi na popuščenem povodcu. Ob poti smo se namreč srečali z mnogimi drugimi živalmi, prečkali smo naselja in obiskali tudi nekaj turistično zanimivejših točk, kjer so se zbirale večje skupine ljudi. Na vse opisano sta Neli in Cassy zelo dobro navajeni, tako da nam njuna prisotnost na našem pohodu ni predstavljala nobene dodatne obremenitve.

Celoten pohod je bil enkratno doživetje, ki si ga bomo zagotovo vsi za zmeraj zapomnili. Vse je boljše, če nas spremljajo naši psi in res sem vesela, da je »moja babika« dovolj vzgojena, da jo lahko brez težav vzamem s seboj tako rekoč kamorkoli.

Hoopers

Hoopers je v svetu dokaj mlada kinološka športna panoga, ki deluje pod okriljem agilitya.

Sprva so ga začeli prakticirati v Ameriki od koder se je leta 2014 razširil v Evropo in je danes zelo priljubljena na Nizozemskem, Norveškem, Švici in Veliki Britaniji. V Sloveniji je bila prvič predstavljena leta 2018.

Začetki te panoge izvirajo iz ogrevalnih vaj psov pred začetkom agility treningov ali tekem. Kasneje so jo nadgrajevali in dodali nekaj pravil, prav tako pa se

je zvišala zahtevnost in dodelanost ovir. Osnova so obroči ali hupi, ki spominjajo na hulahop obroče po katerih je šport dobil ime. Pes skozi ovire teče in jih ne preskakuje, zato je šport primeren za vse pse, tako za stare kot mlade, zelo majhne ali velike, oziroma vse, ki jim agility oziroma druge gibalne discipline lahko predstavljajo težavo. Prav tako se zelo dobro obnese pri vodnikih psov, ki niso v odlični fizični kondiciji ali imajo fizične

omejitve.

Za razliko od agilitya, kjer sta pomembna hitrost in dobra usklajenost vodnika s psom je pri hoopersih prednostna osredotočenost psa na ovire in zmožnost samostojnega, neodvisnega izdelovanja parkurja brez neposredne bližine vodnika. Izbira in postavitve ovir je takšna, da so možnosti poškodb pri izvajanju parkurja praktično nične. Ker je pri teku psa skozi ovire pomembnejša pravilna izvedba in pretežno samostojno dela psa se tudi ne razvijejo zelo visoke hitrosti.

Ovire, ki jih uporabljajo pri hoopersih so hupi, tuneli, sodi in ograje. Parkur je sestavljen iz ovir, ki jih mora pes izvesti v pravilnem, vnaprej določenem zaporedju. Osnova hooperjev je v tem, da pes izdeluje parkur samostojno, vodnikovo gibanje je pri tem omejeno na linijo ali označen kvadrat znotraj katerega se lahko giblje. Vodnik s psom ne teče temveč ga s pomočjo besednih povelj in gibanjem telesa usmerja skozi ovire. Vodenje je ena najpomembnejših veščin hooperjev.

Psi so razdeljeni v dva razreda, razred psov s plečno višino pod 40 cm in razred s plečno višino nad 40 cm. Stopnje zahtevnosti in težavnosti parkurjev so različne. Prehajanje iz lažje v težjo težavno stopnjo poteka z zbiranjem točk, ki jih pes pridobiva med premagovanjem parkurja.

Pravila tekmovanj se med državami še razlikujejo, v Sloveniji trenutno prakticirajo Nizozemski pravilnik.

Trinajstega junija je KD Slovenska Bistrica gostila slovenske hoopers tekmovalce, ki so se združili pod imenom Hoopers SI in prihajajo iz različnih kinoloških društev. To zanimivo športno panogo so nam prijazno predstavili Jasna Poznič, Sandi Bertoncelj in Doris Veselič. S seboj so prinesli ovire in postavili manjši parkur. Po uvodni predstavitvi panoge je sledil tudi praktični del v katerem smo se lahko preizkusili tudi s svojimi psimi. Predavanja se je udeležilo okoli 20 ljudi. Predstavitve hoopersov je bila odprtega tipa in nanjo smo povabili okoliška kinološka društva in prav tako občane Slovenske Bistrice. Odzvali so se predvsem agilitaši iz KD Zreče in KD Maribor, nekaj občanov Slovenske Bistrice, večino poslušalcev pa so predstavljali člani KD Slovenska Bistrica.

Kljub temu, da gre za zelo mlado športno panogo, ki se še vedno razvija verjamem, da ne gre za muho enodnevnico in da se bo nekoč razvila v resno športno kinološko disciplino. Priporočila bi jo predvsem vsem, ki se želijo aktivno ukvarjati s svojim psom in pri kateri niste ne vi, ne vaš pes omejena s fizičnimi ovirami. Poleg tega, da se bo vaš pes dobro razgibal je najbolj pomembno vajino sodelovanje, vodljivost, samostojnost in posledično samozavest vašega psa.

Šolanje psov in pripravništvo za inštruktorico

Letos sem se prvič udeležila pasjega šolanja na malo drugačen način, in sicer kot pripravnica za inštruktorico, pod vodstvom mentorice Alenke Kotar. Skupaj sva vodile tečaj osnovnega šolanja.

Tečaje so obiskovali lastniki s svojimi kužki, nekateri z nekaj več predznanja, drugi pa z malo manj. Tečaji so potekali dva krat tedensko, v vseh vremenskih razmerah, nekaj krat pa smo se še ob dodatnem dnevu s svojimi kosmatinci preizkusili tudi v urbanem okolju.

Sam tečaj je obsegal 30 ur. Tečajniki so se prvotno učili kako pritegniti pozornost svojega psa, tudi takrat, ko so okrog njega drugi psi, in bi se morda z njimi raje igral, iz tega pa so seveda sledile vse ostale vaje. Nekateri so se naučili tudi pravilnega igranja s svojimi kosmatinci in pravočasnega nagrajevanja.

Da bi se mi s svojimi kužki lažje sporazumevali, jim moramo jasno in dosledno povedati kaj od njih zahtevamo, ter to podkrepiti z nagrado, naj si bo to priboljšek ali njihova najljubša igrača. Nagrada pa mora priti točno v pravem trenutku, da ne bi po pomoti nagrajevali napačnega vedenja. Seveda je ob ponovitvi nekaj vaj nujno potrebna tudi igra, s

katero se psi sprostijo in hkrati tako tudi poglobljajo vez s svojim vodnikom. Šolanje moramo psom predstaviti na čim bolj pozitiven in zabaven način, ter hkrati razumljiv način, saj se bodo le tako pripravljene učiti in z nami, kot vodniki tudi sodelovati.

Ko so štirinožci naših tečajnikov obvladali že večino ukazov, pa smo se skupaj učili, kako jih pripraviti do hitrejše izvedbe le teh in kako izvedbo samih vaj izboljšati kolikor se da. Večino časa nam je vsem skupaj šlo zelo dobro, a pride kdaj tudi kak dan, kadar ne gre vse po planu in nas naš kuža nikakor ne uboga oziroma ga nikakor ne moremo pripraviti do dela. V takih primerih mora vodnik vedeti kdaj naj odneha, kot da sili ter konstantno popravlja in graja svojega psa, raje ponovi kakšno lažjo vajo, ga nagradi in seveda nadaljuje drugič. Tudi kužki, tako kot mi, imajo kdaj slab dan.

Tečaj je potekal v skupini, vsi tečajniki in psi so opravljali hkrati iste vaje, jaz

kot pripravnica, pa sem ob tem pomagala tistim, ki so pri izvedbi posameznih vaj imeli težave in jim je bilo treba nameniti še nekaj dodatne pomoči. S posamezniki sem se dodatno dogovorila tudi za kakšno individualno uro, da smo skupaj popravili nastale napake, ponovili in utrdili nekaj vaj in s tem omogočili lažji potek pri rednih urah osnovnega šolanja v skupini. Z veseljem sem jim tudi odgovorila na morebitna vprašanja, ki so se jim pojavila v času šolanja in pomagala pri reševanju težav, s katerimi se morebiti srečujejo s svojimi kosmatinci tekom

vsakdanjega življenja.

Bodoči vodniki psov so bili super, skupaj smo se veliko naučili in tudi zabavali. Veselim se že jesenskih tečajev, da vidim, koliko so s kužki sami doma pridno utrjevali že naučene vaje.

Skozi pripravništvo sem dobila vpogled na šolanje tudi skozi druge oči, kar pa mi bo tudi v veliko pomoč pri nadaljevanju šolanja svojih dveh psičk.

Srečanje borzojev na KD Sl. Bistrica

Na lep sončen dan, smo se v soboto 27.6.2020 na KD Slovenska Bistrica zbrali ljubitelji in lastniki borzojev da se podružimo, izmenjamo informacije in skupaj z našimi psi preživimo prijeten dan.

Prišli so borzoji iz cele Slovenije. Tako se je na poligonu družilo devet borzojev s svojimi človeškimi družinskimi člani. Prišli pa so tudi psi nekaterih drugih pasem, saj ima ena od lastnic borzoja tudi varovanje psov, ki jih povsod vzame zraven.

Družbo sta nam delala tudi dva tibetanska španjela, ki živita z borzojko Nino in pa člani KD s svojimi psi, ki so se prišli fotografirati s Kjaro Kocbek. Kljub pasji vročini smo se imeli lepo. Bližnji gozd je nudil prijetno senco med sprehodom po njem. Ko se je sonce malo uma-

knilo, smo vsi skupaj lažje zadihali in psi so sproščeno tekali, se igrali in poležavali v travi. Tudi pasja torta ni manjkala. Za to je poskrbela ena od lastnic borzojev, ki je torto pripravila iz samih slastnih sestavin za pse. Srečanje nam je vsem ostalo v lepem spominu, tako da smo se dogovorili, da ga morda ponovimo enkrat jeseni, ko bo vreme še bolj ugodno za ruske hrte, ki so ljubitelji malo hladnejših dni.

Ob tej priložnosti bi se zahvalila vsem, ki so se srečanja udeležili, predvsem pa predsednici KD Slovenska Bistrica Anji Jug, ki nam je omogočila, da smo lahko izkoristili prijetno okolje, ki ga nudi kinološko društvo.

Borzoj - ruski hrt

Na prošnjo predsednice KD Slovenska Bistrica Anje Jug, da predstavim pasmo borzoj, bom skušala kar najbolje približati to pasmo vsem tistim, ki jim je ta pasma všeč, jih morda zanima ali pa je sploh ne poznajo.

V naši družini imamo poleg borzojke že več kot dvajset let tibetanske španjele. Prva psička, ki je kriva za to, da smo obsedeni s psi je bila pasme samojed, sledila je tibetanska španjelka, ki ji je delala družbo, nato so sledili še drugi psi... In tako se je zgodilo, da število psov nikoli ni padlo pod tri. Po tem, ko smo pred dvema letoma in pol zaradi starosti in bolezni morali uspavati psičko pasme samojed, je v naša življenja prišla borzojka. Nismo se mogli načuditi njeni mirnosti v hiši, v naravi pa je hitro pokazala, da je pravi borec in lovec. Borzoje sem dolga leta občudovala na pasjih razstavah in si o njih pridobila kar nekaj informacij, preden sem se odločila za nakup te pasme. Ker pa kljub vsemu nisem vseved, sem za pomoč pri opisu pasme prosila Andrejo Novak, lastnico, kinološko sodnico in vzrediteljico borzojev, ki mi je prijazno priskočila na pomoč in večina informacij je ravno iz njenih virov.

V slovenščini ni na voljo knjige o borzojih, kar nekaj pa jih najdete v angleščini, nemščini pa tudi v francoščini. Ogromno informacij pa danes najdete na internetu. Zdaj pa nazaj k borzoju, kot

članu družine. Vendar najprej vprašanje za vas – ali lahko živite z mačko? Če je odgovor NE in bazira na dejstvu, da so mačke precej samostojna in neodvisna bitja, potem borzoj ni prava pasma za vas. Ne smete namreč pozabiti da so bili skozi stoletja hrti vzrejeni in vzgajani na način, da so sami sprejemali odločitve in so jim ukaze posredovali le občasno. Borzoj ima rajši »ali bi želeli« prošnjo, kot ukaz. To pa nikakor ne pomeni, da ne more borzoj biti pes za obidience (poslušnost). Ravno nasprotno, izredno veliko se lahko naučijo, vendar z neprisiljenim tempom in nežno besedo!

Lastniki pasemskih psov se velikokrat postavljajo z »inteligenco« njihove pasme. Ravno borzoj je na različnih »pasjih lestvicah inteligence« navadno uvrščen precej zadaj. Problem teh lestvic je v tem, da pse ocenjujejo po tem, kako so pripravljene ustreči svojemu gospodarju: ali z veseljem prinesejo palico, žogico, so veseli, ko trenirajo »poleg«, »prostor« in podobne ukaze. Borzoj je popolnoma sposoben razumeti potrebe in ukaze gospodarja, vendar kot omenjeno zgoraj je njihova vzreja šla v smer samostojnosti

in lastnega razmišljanja.

Primer: svojemu borzoju vržem palico, ki jo z veseljem prinese prvič, pa tudi drugič in mogoče celo tretjič. Potem pa ne več, kajti njegov pogled pove vse: zakaj mečeš palico stran, saj sem ti jo že trikrat prinesel, sedaj jo pa pojdi sama iskat. (A. Novak)

Navadno borzoja opisujejo kot dostojanstvenega in zadržanega psa in včasih se resnično obnašajo tako, kot da bi jih z našim dejanjem ali ukazom naravnost užalili!

Vendar je tako zadržano obnašanje značilno za borzoja v odnosu do tujih, nepoznanih ljudi. Za »njegove« ljudi je vedno ljubeč družabnik in spremljevalec z veliko zalogo domislic, ki se jim

lahko smejete. Zaradi svoje velikosti lahko doseže skoraj vse in veliko ljudi presenečeno gleda svoj prazni krožnik na mizi, medtem ko borznoj mirno in dostojanstveno leži na fotelju in si zadovoljno oblizuje ustnice...

Njegova velikost izzove različne reakcije okolja. Včasih manjše pasme psov odreagirajo agresivno, ker se počutijo ogrožene zaradi njegove velikosti. To je malce nerodno, če imate dominantnega samca, če pa imate psičko, pa razen pozdravnega ovohavanja ni večjih problemov.

Veliko različnih razlogov je, zakaj se ljudje odločijo za to pasmo. Od njegove umirjenosti, elegancije, karakterja, vendar je dlaka borzoja eden najmočnejših argumentov. Dolga, svilena in valovita

dlaka je resnično veselje za oko! Vendar je druga stran medalje taka, da bo vsa ta dlaka nekega dne izpadla in poletela po hiši. Odrasli samci so pravi mojstri v tem, saj ko izgubljajo svojo zimsko dlako iz tega lahko spletete pulover. Psičke navadno nimajo toliko dlake kot samci, vendar jo menjajo enako (ali še bolj) vneto in to vsakič po gonitvi. To pa je v povprečju na vsakih 6 ali 7 mesecev. Veliko borzojk ima gonitve tudi na 9 mesecev ali več. Zato oseba, ki ima rada laboratorijsko čisto stanovanje ali hišo lahko pozabi na dvoje: na popolno čistočo ali borzoja.

Z borzajem vedno pritegnete pozornost, pa naj bo to na ulici ali na vašem vrtu. Kakorkoli, kmalu boste v bližnji in daljni okolici poznani kot lastniki vitkega in elegantnega psa.

ZGODOVINA RUSKEGA ARISTOKRATA

Pasji aristokrat

Borzoi ali ruski hrt (Russian Wolfhound) je pravi aristokrat pasjega sveta in je vsekakor eden najlepših in najinteligentnejših hrtov. Angleži hrte imenujejo »sighthounds«. Ta beseda označuje tako imenovane coursing pse. To je pse, ki so bili »odvisni« od svojega vida in so lahko lovili na velike razdalje: to pomeni, da so svoj plen prej videli kot ga ujeli v nos. In ravno borzoi je znan kot legendaren tekač in njegova hitrost, pa tudi izredna okretnost ter oster vid sta mu omogočala, da so ga uporabljali pri lovu na volkove, pa tudi lisice, zajce in kojote.

Zgodovina

Lovski psi so bili človekovi spremljevalci in pomočniki že pred mnogimi stoletji. Vse to nam dokazujejo slike in prizori iz starega Egipta in nekateri psi na teh slikah so po svoji obliki zelo podobni današnjim hrtom. Lov v prvotni obliki ni bil šport, temveč nujnost, s katero je človek preživel. Prav tej potrebi pa so sledili tudi psi, ki so hkrati z lovom za človeka poskrbeli tudi za lasten obstoj, kajti imeti dovolj hrane, je pomenilo preživeti. Tako je narava sama poskrbela za selekcijo; najhitrejši, najspretnjši, najboljši so preživeli. Lov je skozi stoletja izgubljal svoj prvotni pomen in se je vse bolj uveljavljal kot šport privilegiranih slojev: kraljev, vitezov in ostalega plemstva.

Borzoi, dolgodlaki ruski hrt, je ljudski pes Rusije. Po mnenju tamkajšnjih strokovnjakov je verjetno križanec med tatarskim hrtom in južno laponskim psom. Mnogi ljudje pa zagovarja tezo, da je borzoi nastal s križanjem salukija (perziskega hrta) z domačim ruskim ovčarjem. To je najbrž res, saj so se v prejšnjih stoletjih ruske in arabske poti velikokrat križale in izmenjava konj, psov, pa tudi žena - je bila obvezna.

Samoumevno je, da borzoi ni bil vzrejen v nekaj letih, temveč je razvoj današnje vrste borzoja trajal več stoletij. Zaradi razprostranjenosti ruskega carstva, zaradi zelo pomanjkljivih zvez, predvsem pa zaradi naseljenosti Rusije z mnogimi različnimi narodi je razumljivo,

da so šele v 16. stoletju začeli z organizirano vzrejo borzoja. Ta pa tudi potem ni bila enotna, saj je vsak vzreditelj vzrejal le tako vrsto, ki mu je ugajala tako po statusu kot tudi po barvi dlake.

Iz doslej znanih zapisov je bil prvi standard borzoja napisan leta 1650 in se ni dosti razlikoval od standarda, kakršnega se zahteva za današnjega borzoja.

Sodobni tip borzoja je nastal iz križanja dveh najstarejših tipov ruskega hrta. Prvi tip psa je bil večji, odličen lovec na zajce, ter precej lepšega videza kot drugi tip psa, ki je bil robustnejše konstitucije, volnate dlake, upravljali pa so ga za lov na večjo divjad - to je divje svinje in volkove. Borzoi je predstavnik ene izmed najsta-

rejših vrst visokih hrtov, ki so bili v Rusiji vzrejeni za lov na divjad. Pravi razcvet pa je ta pasma doživela v 17. stoletju. Najpriljubljenejši šport ruske aristokracije je bil lov, in sicer lov na hitro divjad, kot so volkovi, lisice in srnjad. Ker pa je bil volk ena najdragocenejših trofej so morali psi, ki so ga lovili, v sebi združevati hitrost, moč in pogum, se je za idealnega lovca izkazal prav borzoi.

Grof Nikolaj Nikolajevič

Grof Nikolaj Nikolajevič, eden izmed najuglednejših ruskih plemičev, ki je zaslužen za razvoj borzoja, je leta 1887 ustanovil legendarno psarno PERCHINO in s tem začrtal vzrejo, ki je v veljavi še

danes. Grof Nikolajevič je v svojih pesj-kih vzdrževal naenkrat tudi do 160 borzojev, ki jih je šolal in vzgajal za lov. Videti borzoja na delu, je bila prava umetnost lova. Ko so pse pripravljali na lov, so jih razdelili na tako imenovane »trojke«, dva psa in eno psico, ki so se med seboj ujemali po velikosti, hitrosti in barvi. Lovci so jahali na konjih, zato so psa velikokrat držali pred seboj v sedlu in šele, ko so divjad spodili v beg, so spustili pse. Borzoji (prav tako kot ostali hrti) lahko v polnem diru lovijo le kratek čas. Ko so psi volka ujeli, ga je dvojica z močnim ugrizom svojih čeljusti podrla na tla, medtem pa je tretji pes zgrabil volka za goltanec in v tem položaju so pričakali lovce. Psi niso smeli živali raztrgati, vendar se je to včasih le zgodilo, saj so bili psi med lovom razdraženi. Vendar je treba povedati, da je bilo to zelo nezaželeno in da so take pse izločali iz nadaljnje vzreje. Velikokrat je bil volk še živ in nepoškodovan, ko so prihajali lovci. Te volkove so navadno odpeljali na posestva in jih uporabili za učnje mladih borzojev.

Skoraj neverjetno se sliši, toda še do leta 1918 je obstajal zakon, ki je določal, da nobena oseba razen tiste s kraljevo »modro«
krvjo, ne sme posedovati borzoja! In če so koga našli, ki je kršil zakon, je bil obsojen na smrt in umiranje v strašnih mukah – navadno so ga privezali na repe 4 žrebcev in jih pognali v beg. Na žalost je bilo veliko podatkov o borzojih uničenih med rusko revolucijo, vendar je do takrat borzoj užival resnično kraljevske privilegije. Med samo revolucijo pa

so skoraj izginili, saj so jih kot simbol ruske aristokracije načrtno pobijali. Zaradi njegove ekstremne hitrosti, okretnosti, izredne lovske sposobnosti, pa tudi lepote, je bil resnični privilegij imeti borzoja. V carski Rusiji je bilo borzoja sramotno, celo prepovedano prodajati, hkrati pa so bili skoraj obvezno darilo, ko so plemiči obdarovali drug drugega.

VIDEZ IN STANDARD

Splošni vtis:

Borzoj ustvari vtis s svojo impozantno velikostjo, bogato dlako, lepoto barv, z umerjeno proporcionalnostjo, eleganco in harmonijo oblike in gibanja. Te lastnosti dajejo njegovi zunanosti razpoznavno plemenitost. Po značaju je miren in zadržan, vendar zanesljiv in neustrašen. Kot lovski pes je hiter in vztrajen. V boju je nevaren nasprotnik, kajti kljub svoji elegantni zunanosti je to močan pes, ki ga v Rusiji uporabljajo za lovskega psa. Kot lovskega psa ga odlikujejo oster vid, velika hitrost predvsem na kratkih razdaljah in borbenost. Pri ocenjevanju sta odločilni tako zunanost kot karakter. Sama zunanost, ki kaže pripadnost pasmi, pri oceni ne sme biti edina odločujoča in ne sme imeti prednosti pred ostalimi prvinami.

VIŠINA: Plečna višina pri samcih znaša od 70-82 cm in več; psice so približno 5 cm nižje. Izredna višina se ceni samo do meje, pri kateri videz zaradi višine ne izgubi svoje harmonije in pri kateri pes ne izgubi svoje hitrosti. Viher je le malen-

kost višji od križca ali v isti višini

OBLIKA: Rahlo razširjena kvadratna oblika; kar pomeni da je dolžina trupa 1-2 cm daljša od plečne višine.

KONSTITUCIJA: Izrazito linearen ali leptosomaren konstituciski tip (dolga lobanja, dolgi udi, ozek in plošek, vendar globoke prsi). Kosti so močne, vendar ne masivne in so bolj ploščate oblike – predvsem kosti nog gledano od strani.

UPORABA: Lovski pes, predvsem za lov na zajce, lisice in volkove. V zahodnem svetu pogosto sodeluje na dirkah.

POMEMBNA RAZMERJA :

- Pri samcih je višina izmerjena v vihru enaka ali malo višja od višine, ki jo izmerimo med križcem in tlemi.
- Pri samicah sta ti dve višini enaki.
- Višina izmerjena v vihru mora biti rahlo višja od dolžine telesa.
- Globina prsnega koša je približno enaka polovici višine, izmerjene v vihru.
- Dolžina gobca – od stopa do konca nosu, je enaka ali rahlo daljša od dolžine lobanje, ki je izmerjena od stopa do zatiljne kosti.

GLAVA

OBLIKA: Gledano s strani in od zgoraj mora biti glava dolga, ozka, koščena in fina; proti smrčku se polagoma zožuje. Dolžina in širina glave morajo biti primerne dolžini in širini trupa ter dolžini in vitkosti nog. Nosni del je malo daljši kot lobanjski del. Posebej značilen je profil od čela preko nosnega dela - ker glava nima stopa, poteka od temena preko

čela do nosnega dela skoraj ravna črta.

LOBANJA: Ploska, rahlo padajoča nazaj in ozka. Teme dobro izraženo.

NOSNI DEL: Močan, dolg, ozek, koščen, ne pretirano globok. Rahlo izbočena nosna kost in ravna spodnja čeljust predstavljajo krak kota, ki se odpira nazaj. Tanke ustne se tesno prilegajo čeljusti in so črno pigmentirane. Relativno velik smrček moli precej čez sprednjo linijo zob in je ne glede na barvo dlake vedno črno pigmentiran.

UGRIZ: Zaželjen je popoln, močan, dobro zapirajoč se škarjast ali kleščast ugriz. Nadgrizavost ali podgrizavost je velika napaka. Zaradi dolžine čeljusti so zobje zasajeni malo bolj narazen.

OČI: Velike, mandljaste oblike, po možnosti temne (kostanjeve) barve. Ležijo relativno skupaj in malo nazaj od sredine lobanje. Izraz krotek toda živahen. Veke stojijo rahlo poševno in koticiki so črno pigmentirani.

UHLJI: Uhlji so nastavljeni visoko in daleč nazaj, so relativno majhni, tanki, ozki in se končujejo v špico. Kadar je pes miren ležijo tesno ob glavi nazaj, konici obeh ušes se močno približajo. Kadar je pes razburjen, pa so dvignjeni, pri čemer se konice navadno prevrnejo naprej.

VRAT: Dolg, mišičast, ob straneh ploščat, zgornja linija rahlo zaobljena, bogato odlakan, brez podgrline.

TRUP

HRBET: Tvori še posebej pri psih rahel lok, katerega najvišji del leži na prehodu od prsi proti ledvenemu delu. Pri psicah

je lahko zgornja linija skoraj ravna. Prsni in ledveni del sta v razmerju 1:1. Cel hrbet, še posebej ledveni del, je relativno širok in močno mišičast.

VIHER: Nepoudarjen.

PRSI: Relativno dolge in zelo globoke (segajo do komolčnega sklepa), toda ozke in ploske (rebra so plosko zaobljena). Predprsje je malo poudarjeno. Spodnja linija prsi tvori navzdol konveksen lok.

TREBUH: Močno pritegnjen in malo razvit.

KRIŽEC: Dolg, širok in mišičast. Rahlo padajoč harmonično nadaljuje linijo hrbta. Kolčne kosti morajo biti narazen vsaj za širino dlani (približno 8 cm).

REP: Nizko nasajen, sabljaste ali srpaste oblike, močan, bogato odlakan in čim daljši, to pomeni - spodvit med noge, mora segati vsaj do kolčnih kosti. Kadar je pes miren, rep visi, kadar pa je pes vznemirjen je rep dvignjen. Pri tem pa se ne sme vihat nad hrbet. Krožno zavito, zavito na stran ali previsoko nošen rep veljajo za lepotno napako.

PREDNJE NOGE

Prednje noge v celoti so dolge, mišičaste in ravne gledano s strani in od spredaj. **OKOTENOST:** v celoti je relativno strma. Ramenski in komolčni sklep sta zelo odprta. Toda prestrma okotenost (t.i. stebraste okončine) vseeno velja za napako. Vsi deli prednje noge, še posebej podlahtnica so zelo dolgi. Dolžina prednjih nog odgovarja približno polovici plečne višine.

PLEČA: Dolga, ozka in ploska, zelo miši-

časta in dobra povezana z trupom. Prednji deli lopatic ne segajo preko predprsne.

NADLAHTNICA: Prav tako dolga, relativno strmo postavljena in zelo suho mišičasta. Komolčni sklep gleda nazaj, ne sme stati stran od trupa, niti čisto tesno ob trupu.

PODLAHTNICA: Je dolga in stoji navpično. Gledano od spredaj je ozka, gledano s strani pa zaradi suhega mišičja široka. Zadnja stran je prožna.

ZAPESTJE: Močno in samo rahlo stisnjeno.

STOPALO- DOŠAPJE: Je relativno kratko in ne sme stati popolnoma navpično. **ŠAPE:** Stojijo paralelno, so ozke, ovalne; prsti so lepo zaobljeni in stojijo skupaj, prav tako čvrsti, dobro pigmentirani kremplji in blazinice. Oblika šap – t. i. zajčje šape.

ZADNJE NOGE

Zadnje noge so v celoti gledano dolge, vendar veliko bolj mišičaste in manj strmo postavljene kot sprednje. Sicer sta tudi kolenski in skočni sklep močno odprta, vendar so koti manjši kot na sprednjih nogah. Od zadaj gledano so noge ravne in vzporedne, toda postavljene bolj narazen kot prednje; gledano s strani stojijo malo nazaj.

STEGNA: Dolga, široka in močno toda suho mišičasta. Na zadnjem delu so močno odlakana. Kolenski sklep je dobro viden.

MEČA (spodnji del noge): Dolga in suho mišičasta.

SKOČNI SKLEP: Nizko nasajen, močan,

širok in suh, gledano s strani je prednji lok rahlo izbočen.

STOPALA: Kratka, toda daljša kot spredaj in navpično postavljena. **ŠAPE:** Kot na prednjih nogah.

GIBANJE: Pri hoji in kasu je gibanje prožno s širokim izkorakom. Pri zasledovanju plena teče v ne prehitrem kasu; pri gonji pa v hitrem galopu z dolgimi tekočimi skoki, pri katerih sta znani 2 lebdeči fazi (ko se vse 4 noge ne dotikajo tal).

KOŽA: Tanka in napeta, dobro pigmentirana (tudi pri popolnoma belih psih); nikjer se ne guba.

DLAKA: Dolga svilnata, valovita ali rahlo skodrana. Posebno bogata in gosta okoli vratu, na podprsju, na zadnji strani prednjih nog , po stegnih in repu. Kratka dlaka, drobni kodri ali žimasto sodrana dlaka veljajo za lepotno napako.

BARVE: Bela, zlata v vseh odtenkih, zlata s srebrnim odtenkom, zlata s temnimi oznakami; rdeče črne oznake pri temni maski in okončinah, siva, od pepelnato sive do rumenkasto sive; tigrasta: zlata, rdeča ali siva s temnejšimi lisami, rdeča, črna in vsi odtenki teh barv. Ožigi so dovoljeni, toda nezaželeni. Pri temno obarvanih psih so tipične črna maska in široka, temna znamenja po trupu. Vse te barve se lahko pojavljajo samostojno ali kot madeži na beli podlagi. Pri enobarvnih psih je barva zgoraj temnejša, na trebuhu in notranji strani nog pa svetlejša.

ZNAČAJ

Ko govorimo o borzoju, ga lahko opišemo z eno samo besedo: Čudovit. Videti je, da razume vse, kar mu rečemo,

največja nagrada zanj pa je, da je lahko v bližini ljubljenega gospodarja. Ima enkratni način, kako osvojiti vaše srce - s svojim smehljajem, ki ga pokaže samo takrat, ko je izredno srečen. Zaviha svoj nos in pokaže del svojih zob. Vendar samo osebam, ki jih brezmejno obožuje - in teh ni veliko.

Ob primerni socializaciji lahko biva v sožitju tudi z drugimi domačimi ljubljenci.

Borzoj zelo dobro prenaša družbo drugih borzojev, lahko bi rekli, da uživa v družbi sovrstnikov. Zato ni redko, da srečamo ljudi, ki imajo par borzojev, kajti navadno je tako, če imate enega, si želite še drugega. Vendar ne vzemite tega kot pravilo! Z ljubeznijo in pozornostjo je borzoj srečen »edinček« v družini.

Kot družabnik in spremljevalec je borzoj neprekosljiv, vendar samo tedaj, če ne pričakujete sedi, stoj, prostor odnosa. Če pa pričakujete od borzoja, da bo tak odnos izpolnitev njegovih želja in potreb, se hudo motite. Kupite si raje nemškega ovčarja ali collija. Borzoj ima rajši tišji in ne prisiljen odnos do svojega gospodarja. Vendar pa to ne pomeni, da ga ne morete ničesar naučiti. Nasprotno! Borzoj je ponosen, dostojanstven in visoko inteligenčen pes. Zna biti zadržan, posebno do tujih ljudi, vendar tega ne smemo zamenjati s plahostjo. Je privržen tako vzreditelju kot svojemu lastniku, lahko ga je naučiti hišnega reda in je izredno dosleden pri svojih navadah. Vendar pa nikoli se smemo pozabiti, da

je borzoi v svojem srcu še vedno lovec in da mu ni ničesar bolj v veselje kot igra in tekanje v naravi. Lastnik mora to razumeti in sprejeti (in včasih požreti jezo in tiho plačati raztrgano kokoš ali mačko). Če pa borzoja in njegove narave ne morete razumeti, bi bilo bolje, da razmislite o nakupu druge pasme.

Borzoi se lahko odlično razume z otroki, vendar ni priporočljivo, da je otrokov edini tovariš. Borzoi je izredno hiter v svojih reakcijah in nikakor nima rad, da ga motimo v spanju. Prav tako se počuti izredno neugodno, če leži na tleh, in ga nekdo pohodi. Bodoči lastniki borzoja, ki imajo še majhne otroke, naj dobro premislijo in počakajo z nakupom toliko časa, da bodo prepričani, da njihov otrok razume naravo borzoja in ga spoštuje.

ZDRAVJE

Borzoi na srečo ne spada v veliko skupino različnih pasem, ki imajo probleme z displazijo kolkov ali komolcev, vnetjem ušes in podobno. Je pasma, ki kljub velikosti doseže lepo starost od 10 – 12 let. To sicer ne pomeni, da je to pasma, ki so ji prizanešene vse bolezni. Najpogostejša zdravstvena problema, s katerima se lahko pri borzoju srečamo sta:

- zastoj srca – pojavlja se pogosteje pri večjih pasmah, prizadane pse vseh starosti in obeh spolov. Zastoj srca se zgodi iznenada med igro ali med spanjem.
- zasuk želodca – doleti lahko katerokoli pasmo, veliko ali majhno, vendar so nekatere pasme bolj dovzetne kot druge. Nervoza, tek ali pa igra s polnim

želodcem – to so dejavniki, ki so lahko vzrok za zasuk želodca. Vendar to ni pravilo, zasuk želodca se lahko zgodi tudi na prazen želodec.

Redkeje se pri borzoju srečamo z različnimi oblikami rakavih obolenj, včasih se pojavi PRA, HD ali epilepsija. Vendar veliko borzojev doseže zdravih 10 ali več let. Dobro pa je, da si zapomnimo tudi nekaj naslednjih informacij:

- Borzoi doseže v teku izredno hitrost. Če se mu tek ne izide po načrtu, so navadno rezultat le nekaj odrgnin in modric, ter šepajoči borzoi v nekaj naslednjih dneh. Vsekakor pa ga morate opazovati in ga v primeru kakršnih koli težav nemudoma odpeljati k veterinarju, ki bo lahko z rentgenom ugotovil resnost poškodbe.
- Borzoi je MOJSTER pretiravanja! Lahko tulijo, kot da ga pri živem telesu dajemo iz kože- vendar mu samo krajšamo kremplje – vendar molčijo, kadar so resno poškodovani.
- Včasih se v zraku kar nenadoma pojavijo zelo agresivni virusi, kar naenkrat je vsak pes v soseščini vročičen in ima drisko. Takrat psa kar najhitreje odpeljite k veterinarju saj je dehidracija grožnja, ki je ne smemo zlahka jemati. Dokler vaš pes ni popolnoma pozdravljen, ga držimo proč od drugih psov.

NEGA

Nega borzoja ni zahtevna: potrebuje redno krtačenje (kadar se menja dlaka je potrebno na dnevni osnovi) in občasno kopanje. Umetno spreminjanje pasme ne pride v poštev – kar na žalost

postaja pravilo predvsem v ZDA, kjer lahko vidimo predstavnike pasme, ki so do potankosti sfrizirani, postrizeni in strimani.

V zimskih mesecih, če je veliko snega, je priporočljivo da borzoju postrizete daljše dlake med prsti, da se v njih ne nabira sneg, ki se sprime v neprijetne ledenke in povzroča bolečine pri hoji.

Kako izbrati mladiča

Najbolj pomembno je, da, ko se odločite za nakup mladička, poiščete vzreditelja. Ne samo to, da boste lahko obiskovali leglo in spoznali starše (vsaj mamo), ter se tako seznanjali z pasmo, nasveti, pomoč in izkušnje vzreditelja so pri odraščanju borzoja neprecenljivi.

Danes se pri izbiri mladiča – poleg seveda lastnosti, ki jih predpisuje standard, gleda predvsem na karakter. Borzój je danes predvsem družinski pes in mora biti tako prilagojen in socializiran v okolju, ki navadno do lovskih psov ni preveč prijazno. Zato se novim lastnikom svetuje, da z mladičkom obiskujejo »malo šolo« v bližnjem kinološkem društvu in pridobijo značko psa spremljevalca.

Vzreja v Sloveniji

V Sloveniji sta od osamosvojitve dalje aktivni 2 psarni, ki imata občasno – na vsakih nekaj let leglo mladičkov. To sta psarna Wolkowo (vzreditelja Helena Arh in Davor Margeta), ter psarna Ninochka's (vzrediteljica Andreja Novak). Eno leglo borzojev je bilo v teh letih vpisano tudi

na psarno Pallida (vzrediteljica Simona Razpotnik). Pred nekaj leti se je pridružila še psarna by H.R.I.B družine Hrženjak. V zadnjih letih je bilo v Slovenijo uvoženih kar nekaj mladičkov, ki bodo – vsaj upam, poskrbeli še za večjo populacijo pasme pri nas.

Pasma se popularizira tudi skozi dejavnosti Slovenskega kluba za hrte, ki poleg organiziranja razstav skrbi tudi za treninge in tekme v coursingu, kjer se borzój odlično izkažejo. Kar nekaj slovenskih borzojev je že doseglo prvaštvo v coursingu. Vsekakor pa je najuspešnejši do sedaj samec Sunburst Lucid Dream an Ninochka's Borsois – Luc, lastnice Andreje Novak, ki se poleg slovenskega in mednarodnega prvaštva v lure coursingu ponaša tudi z mednarodnim prvaštvom v lepoti in delu poleg ostalih lepote prvaštev. Skupaj jih ima kar 9.

Za pomoč pri opisu pasme se še enkrat iskreno zahvaljujem Andreji Novak, ki je nesebično priskočila na pomoč s svojim znanjem in dolgoletnimi izkušnjami s to plemenito pasmo.

ŠOLANJE PSOV!

**Kinološko društvo
Slovenska Bistrica VABI**
na tečaje šolanja psov!

Vpisi:

23.8 in 30.8.2019
med 9.00 in 11.00 uro

Uvodni sestanek: 1.9.2020 ob 18.00

Vpisi bodo potekali v prostorih
društva, na kuglu.

www.kinolosko-drustvo.com

Zgornja
Bistrica 13,
2310 Slovenska
Bistrica

**VEČ
INFO NA:**
031 726 049